

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2024/25 – 2025/26
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2023/24

1. Podstawowe informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Malarstwo
Kod przedmiotu*	12
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Sztuk Pięknych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Sztuk Pięknych
Kierunek studiów	Sztuki Wizualne
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok (1, 2 semestr)
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	prof. zw. Tadeusz Boruta
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Sem. 1: Sem. 2:

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1				30					2
2				30					3
razem				60					5

* - godziny realizowane w ramach rozszerzenia przedmiotu

1.2. Sposób realizacji zajęć

✓ zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
Zaliczenie z oceną w sem.: 1, 2

2. Wymagania wstępne

- Zakończony pozytywnie etap nauki na studiach I stopnia.
- Przejawianie kompetencji niezbędnych do kontynuowania edukacji na studiach II stopnia kierunku Sztuki Wizualne, zweryfikowanych podczas procesu rekrutacji. Oceniony pozytywnie dorobek artystyczny kandydata oraz (rozmowa kwalifikacyjna) jego wiedza na temat własnych wypowiedzi artystycznych w odniesieniu do zasobu wiadomości z zakresu sztuki, kultury, warsztatu i form ekspresji plastycznej na poziomie kompetencji jakie powinni posiadać absolwenci studiów I stopnia wspomnianego kierunku.
- Charakteryzowanie się wrażliwością na wartości malarskie, posiadanie praktycznych umiejętności warsztatowych w dziedzinie malarstwa oraz otwartość na odzwierciedlanie i interpretowanie świata widzialnego przy pomocy różnych technik.

3. cele, efekty uczenia się, treści Programowe i stosowane metody Dydaktyczne

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowywanie studenta do własnej (indywidualnej czy zespołowej) pracy twórczej oraz do świadomego i aktywnego - również werbalnego, uczestnictwa we współczesnej kulturze. Przysposobienie do wykonywania oryginalnych, samodzielnych prac malarskich na wysokim poziomie warsztatowym i artystycznym.
C2	Doskonalenie umiejętności posługiwania się technikami malarskimi oraz świadomego doboru środków wyrazu artystycznego właściwych dla malarstwa do celu, charakteru i przeznaczenia wypowiedzi artystycznej. Pogłębianie przez studenta profesjonalnych umiejętności w zakresie wyrażania treści i emocji. Świadoma aranżacja płaszczyzny obrazu, rozwijanie wyobraźni plastycznej, wrażliwości kolorystycznej oraz kształtowanie umiejętności analitycznego i syntetycznego myślenia.
C3	Stymulowanie do wnikliwej obserwacji natury. Zachęcanie do indywidualnych poszukiwań twórczych. Kształtowanie wyobraźni plastycznej i wrażliwości na piękno, dobro i prawdę.
C4	Nabywanie umiejętności wykorzystywania wiedzy z zakresu malarstwa w dziedzinach pokrewnych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student rozpoznaje i opisuje różne techniki malarskie przy realizacji zadań. Student rozróżnia różne rodzaje kompozycji na płótnie, papierze	K_Wo6

	inspirując się martwą naturą. Student inspirując się martwą naturą , postacią człowieka, wnętrzem pracowni konstruuje kompozycję figuracyjną i abstrakcyjną na powierzchni płaskiej.	
EK_02	Eksperymentuje w obrębie znanego mu warsztatu plastycznego w celu odnalezienia najwłaściwszego dla siebie języka plastycznego. Poprzez te działania stara się określić własny język wypowiedzi.	K_U02
EK_03	Tworzy w oparciu o niestandardowe rozwiązania oraz wnikliwą ocenę własnych możliwości. Korzysta z dialogu z innymi osobami i wykorzystuje zdobyte uwagi w rozwoju własnej świadomości twórczej.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zjawiska plastyczne w naturze - umiejętność obserwacji ich przekładu na wartości malarskie (obserwacja, analiza, interpretacja, synteza). Wartości wyrazowe w malarstwie sztalugowym.
Świadome komponowanie obrazu na płaszczyźnie (kompozycja otwarta, zamknięta, statyczna, dynamiczna, rytm w kompozycji, symetria i asymetria). Kompozycja jako całość. Ciężar malarski elementów kompozycji. Równowaga. Kompozycja figuralna i abstrakcyjna, interpretacja tematu. Płaszczyzna obrazu jako oryginalna całość.
Zagadnienie barwy (barwy chromatyczne i achromatyczne, walor, barwy podstawowe i pochodne, barwy czyste i złamane, nasycenie barwy, światło barwy, kolor lokalny, kolor lokalny, relatywizm barwny). Plama barwna (charakter, właściwości, znaczenie, wartości wyrazowe, różnorodność kształtu, wielkości, faktury). Temperatura barw.
Światło - cień - walor.
Dominanta i akcent w obrazie.
Zagadnienie głębi (perspektywa zbieżna, perspektywa malarska, perspektywa odwrócona, plan płaski). Przestrzeń - plany - interpretacja.
Zależności rodzaju powierzchni i oświetlenia - faktura.
Proporcja - obserwacja, analiza, poprawne przedstawienie, synteza, interpretacja.
Synteza malarska, rytm, symetria i asymetria jako cechy abstrakcyjnego myślenia.
Forma - wielkość, kształt, kierunek. Oddziaływanie psychologiczne obrazu. Zagadnienie ekspresji i deformacji.
Kontrast - koloru, kierunku, wielkości, płaszczyzn, światła i mroku.
Temat i treść obrazu a wartości formalne. Świadoma organizacja przestrzeni w celu oddania idei obrazu.
Spoiwa, podłoża, techniki malarskie (akwarela, gwasz, technika akrylowa, tempera, technika olejna, kolaż, techniki mieszane).
Wykonywanie projektów do realizacji dzieła finalnego. Szkic malarski.
Przygotowywanie warsztatu pracy.
Ćwiczenia malarskie: Kompozycje w oparciu o obserwację natury (martwa natura, postać, wnętrze, pejzaż) - interpretacje. Kompozycja z wykorzystaniem rytmu, multiplikacja.

Kompozycje wyrażające stany emocjonalne.
 Kompozycje w stylistyce abstrakcyjnej.
 Kompozycja w technikach mieszanych z użyciem farb wodnych i olejnych oraz różnych materiałów i tworzyw.
 Kompozycje tematyczne zgodne z aktualnymi zainteresowaniami i potrzebami ekspresyjnymi studenta.

3.4 Metody dydaktyczne

Laboratorium: indywidualna realizacja zadań tematycznych (od 3-4 prac na podobrazii płóciennym w ciągu jednego semestru), sporządzanie projektów koncepcyjnych do dzieł oraz systematyczne prowadzenie szkicownika zawierającego notatki i szkice malarskie oraz rysunkowe - głównie ćwiczenia domowe. Dyskusja podczas zajęć i w trakcie dyżuru konsultacyjnego. Prezentacja koncepcji, projektu, poszczególnych etapów pracy i gotowych wypowiedzi plastycznych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Formy zajęć dydaktycznych (w, ćw,)
EK_01	Dyskusja, prezentacja koncepcji, projektu, gotowego dzieła/dzieł.	laboratorium
EK_02	Dyskusja, prezentacja koncepcji, projektu, gotowego dzieła/dzieł, obserwacja w trakcie zajęć.	laboratorium
EK_03	Obserwacja w trakcie zajęć - koncepcja, projekt, realizacja.	laboratorium

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

1 Semestr

W założeniu pierwszego i drugiego semestru efekty nie ulegają zmianie, natomiast ich realizacja powinna być na poziomie wyższym, z widocznym pogłębieniem i wzrostem świadomości artystycznej oraz umiejętności warsztatowych - tematyka może się powtarzać.

Całosemestralna praca studenta zostaje oceniona podczas wieńczącego semestr końcowego przeglądu. Każdy ze studentów w obecności osób ze swojej grupy zajęciowej prezentuje prace, szkice i projekty powstałe w pracowni malarskiej oraz poza nią. Dorobek twórczy jest analizowany i omawiany.

Ocena bardzo dobra - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), systematyczne wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i prowadzenia szkicownika - w stopniu wzorowym. Wzorowa frekwencja i bardzo aktywny udział w zajęciach połączony z niezwykle efektywną pracą. Bardzo wysoki poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Oryginalność, duża kreatywność i konstruktywna refleksja oraz samokrytycyzm.

Obiektywna ocena efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu bardzo dobrym. Podejmowanie merytorycznego dialogu. Biegłe przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację dzieła. Trafne uzasadnianie swoich wyborów. Wykazywanie się bardzo dużą samodzielnością. Wyjątkowo umiejętna prezentacja swoich prac i otwartość na krytykę. Bardzo widoczny progres. Przejawia znaczne zaangażowanie w życie kulturowe środowiska (plenery, warsztaty, koła studenckie). Udział w konkursach.

Ocena plus dobry - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), systematyczne wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i prowadzenia szkicownika - w stopniu bardzo dobrym. Wysoka frekwencja i aktywny udział w zajęciach połączony z efektywną pracą. Wysoki poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Oryginalność, kreatywność i bardzo często udane próby konstruktywnej refleksji oraz obiektywna ocena efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu znacznym. Podejmowanie merytorycznego dialogu. Umiejętne przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację. Uzasadnianie swoich wyborów. Wykazywanie się dość dużą samodzielnością. Umiejętna prezentacja swoich prac i otwartość na krytykę. Dobrze widoczny progres. Przejawianie zaangażowania w życie kulturowe środowiska (plenery, warsztaty, koła studenckie).

Ocena dobry – Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych, (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu dobrym wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika - w stopniu dobrym. Zadawalająca frekwencja. Zadawalająca aktywność podczas zajęć.

Dobry poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Zadawalająca kreatywność, w większości udane próby obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu zadawalającym. Podejmowanie merytorycznego dialogu (dyskusje, korekty). Dość umiejętnie przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację. W znacznej większości udane próby uzasadniania swoich wyborów. Wykazywanie się samodzielnością i wyciąganie wniosków. Udana prezentacja swoich prac. Widoczny, zadawalający progres. Zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami artystycznymi.

Ocena plus dostateczna - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu dostatecznym wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Frekwencja na poziomie dostatecznym. Stopień aktywności na zajęciach (dyskusje, korekty) dostateczny. Dostateczny poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Dostrzeganie błędów swoich czasem chybionych decyzji.

Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu dostatecznym. Niechętnie lub rzadko podejmowany dialog. Przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację - na poziomie powyżej dostatecznego. Dostrzega ewentualne błędy swoich wyborów. Wyciąga wnioski. Wolno postępujący progres. Zorientowany w bieżących wydarzeniach artystycznych w stopniu dostatecznym.

Ocena dostateczna - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu powyżej dopuszczającego wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Minimalna, dopuszczająca frekwencja na zajęciach, słaba aktywność (dyskusje, korekty). Dopuszczający, przeciętny poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny, merytoryczny. Widoczne uchybienia i trudności w formułowaniu obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu dostatecznym. Rzadko podejmowany dialog. Przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację - z widocznymi trudnościami i uchybieniami. Dostrzeganie błędów w swoich decyzjach. W większości wyciąganie wniosków. Niewielki progres. Niewielkie zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami artystycznymi.

Ocena niedostateczna - Brak realizacji części lub wszystkich zadań pracownianych, nie wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Niezadawalająca frekwencja. Brak aktywności na zajęciach (dyskusje, korekty). Niewystarczający, bardzo słaby poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Wyraźne uchybienia i trudności. Bardzo słaby lub brak samokrytycyzmu oraz obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Znikoma lub brak otwartości na korekty prowadzącego zajęcia. Brak progresu oraz zainteresowania wydarzeniami artystycznymi.

Każdy student traktowany jest indywidualnie, z dokonaniem skrupulatnej analizy wzajemnych relacji wszystkich części składowych oceny.

2 Semestr

W założeniu pierwszego i drugiego semestru efekty nie ulegają zmianie, natomiast ich realizacja powinna być na poziomie wyższym, z widocznym pogłębieniem i wzrostem świadomości artystycznej

oraz umiejętności warsztatowych - tematyka może się powtarzać.

Całosemestralna praca studenta zostaje oceniona podczas wieńczącego semestr końcowego przeglądu. Każdy ze studentów w obecności osób ze swojej grupy zajęciowej prezentuje prace, szkice i projekty powstałe w pracowni malarskiej oraz poza nią. Dorobek twórczy jest analizowany i omawiany.

Ocena bardzo dobra - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), systematyczne wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i prowadzenia szkicownika - w stopniu wzorowym. Wzorowa frekwencja i bardzo aktywny udział w zajęciach połączony z niezwykle efektywną pracą. Bardzo wysoki poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Oryginalność, duża kreatywność i konstruktywna refleksja oraz samokrytycyzm.

Obiektywna ocena efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu bardzo dobrym. Podejmowanie merytorycznego dialogu. Biegłe przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację dzieła. Trafne uzasadnianie swoich wyborów. Wykazywanie się bardzo dużą samodzielnością. Wyjątkowo umiejętna prezentacja swoich prac i otwartość na krytykę. Bardzo widoczny progres. Przejawia znaczne zaangażowanie w życie kulturowe środowiska (plenery, warsztaty, koła studenckie). Udział w konkursach.

Ocena plus dobry - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), systematyczne wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i prowadzenia szkicownika - w stopniu bardzo dobrym. Wysoka frekwencja i aktywny udział w zajęciach połączony z efektywną pracą. Wysoki poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Oryginalność, kreatywność i bardzo często udane próby konstruktywnej refleksji oraz obiektywna ocena efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu znacznym. Podejmowanie merytorycznego dialogu. Umiejętne przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację. Uzasadnianie swoich wyborów. Wykazywanie się dość dużą samodzielnością. Umiejętna prezentacja swoich prac i otwartość na krytykę. Dobrze widoczny progres. Przejawianie zaangażowania w życie kulturowe środowiska (plenery, warsztaty, koła studenckie).

Ocena dobry - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych, (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu dobrym wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika - w stopniu dobrym. Zadawalająca frekwencja. Zadawalająca aktywność podczas zajęć.

Dobry poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Zadawalająca kreatywność, w większości udane próby obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu zadawalającym. Podejmowanie merytorycznego dialogu (dyskusje, korekty). Dość umiejętne przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację. W znacznej większości udane próby uzasadniania swoich wyborów. Wykazywanie się samodzielnością i wyciąganie wniosków. Udana prezentacja swoich prac. Widoczny, zadawalający progres. Zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami artystycznymi.

Ocena plus dostateczna - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu dostatecznym wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Frekwencja na poziomie dostatecznym. Stopień aktywności na zajęciach (dyskusje, korekty) dostateczny. Dostateczny poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Dostrzeganie błędów swoich czasem chybionych decyzji. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu dostatecznym. Niechętnie lub rzadko podejmowany dialog. Przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację - na poziomie powyżej dostatecznego. Dostrzega ewentualne błędy swoich wyborów. Wyciąga wnioski. Wolno postępujący progres. Zorientowany w bieżących wydarzeniach artystycznych w stopniu dostatecznym.

Ocena dostateczna - Zrealizowanie wszystkich zadań pracownianych (od 3-4 obrazów na płóciennym podłożu), w stopniu powyżej dopuszczającego wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Minimalna, dopuszczająca frekwencja na zajęciach, słaba aktywność (dyskusje, korekty). Dopuszczający, przeciętny poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny, merytoryczny. Widoczne uchybienia i trudności w formułowaniu obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Korzystanie z korekt prowadzącego zajęcia - w stopniu dostatecznym. Rzadko podejmowany dialog. Przechodzenie od koncepcji, przez fazę projektu po realizację - z widocznymi trudnościami i uchybieniami. Dostrzeganie błędów w swoich decyzjach. W większości wyciąganie wniosków. Niewielki progres. Niewielkie zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami

artystycznymi.

Ocena niedostateczna - Brak realizacji części lub wszystkich zadań pracownianych, nie wywiązywanie się z ćwiczeń domowych i z prowadzenia szkicownika. Niezadawalająca frekwencja. Brak aktywności na zajęciach (dyskusje, korekty). Niewystarczający, bardzo słaby poziom realizacji zagadnień malarskich i tematów - techniczny, technologiczny i merytoryczny. Wyraźne uchybienia i trudności.

Bardzo słaby lub brak samokrytycyzmu oraz obiektywnej oceny efektów swojej pracy względem założeń. Znikoma lub brak otwartości na korekty prowadzącego zajęcia. Brak progresu oraz zainteresowania wydarzeniami artystycznymi.

Każdy student traktowany jest indywidualnie, z dokonaniem skrupulatnej analizy wzajemnych relacji wszystkich części składowych oceny.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	60
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Praca zbiorowa: David A. Anfam i in., *Techniki wielkich mistrzów malarstwa*
- R. Arnheim, *Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka*
- Mieczysław Porębski, *Sztuka a informacja*
- Jerzy Werner, *Podstawy technologii malarstwa i grafiki*
- Maria Rzepińska, *Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego*
- Charles Sterling, *Martwa natura: od starożytności po wiek XX*
- Jon Tompson, *Jak czytać malarstwo współczesne: rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł mistrzów od Courbeta do Warhola*

Literatura uzupełniająca:

- Tadeusz Boruta, *O malowaniu duszy i ciała: szkice o sztuce*

- C. Cennini, *Rzecz o malarstwie*
- Kenneth Clark *Akt: studium idealnej formy*
- Jan Cybis, *Notatki malarskie: dzienniki 1954-1966*
- Józef Czapski, *Patrząc*
- Umberto Eco (red.), *Historia piękna*
- Umberto Eco(red.), *Historia brzydoty*
- Jan Hopiński *Farby i spoiwa malarskie*
- Wasył Kandyński, *Punkt, linia a płaszczyzna: przyczynek do analizy elementów malarskich*
- Mieczysław Porębski *Sztuka a informacja*

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej